

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 17 Σεπτεμβρίου 2002 (24.09)
(OR. en)**

CONV 270/02

WG IV 11

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της :	Γραμματείας
προς :	την Ομάδα εργασίας IV «Εθνικά Κοινοβούλια»
Θέμα :	Περίληψη των εργασιών κατά τη συνεδρίαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2002

1. Η Ομάδα συγκέντρωσε στοιχεία που προσκόμισαν τα μέλη από τη Φινλανδία, τη Σουηδία, τη Δανία και τη Γαλλία σχετικά με την αρχιτεκτονική των εθνικών συστημάτων ελέγχου και τα διδάγματα που αντλήθηκαν μετά τη σύστασή τους. Μετά από τις παρουσιάσεις αυτές, η Ομάδα προέβη σε ανταλλαγή απόψεων για τις απαιτήσεις σε εθνικό επίπεδο για αποτελεσματικά συστήματα κοινοβουλευτικού ελέγχου όσον αφορά τις ευρωπαϊκές υποθέσεις και άρχισε να συζητά τα πιθανά μέτρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο για να υποβοηθούν τυχόν βελτιώσεις των εθνικών συστημάτων (η συζήτηση του τελευταίου σημείου πρόκειται να συνεχισθεί στην προσεχή συνεδρίαση).

Σημερινά εθνικά συστήματα ελέγχου - παρουσίαση των συστημάτων που χρησιμοποιούνται στη Φινλανδία, Σουηδία, Δανία και Γαλλία :

2. Φινλανδία (βλέπε WD 20) : Όμοιο με της Δανίας και της Σουηδίας. Ο μηχανισμός ελέγχου των ευρωπαϊκών υποθέσεων θεωρείται μέσο για να αντισταθμισθεί η απώλεια των νομοθετικών εξουσιών του Κοινοβουλίου λόγω της προσχώρησης. Η κυβέρνηση έχει συνταγματικά την υποχρέωση να γνωστοποιεί χωρίς καθυστέρηση στο Κοινοβούλιο όλα τα θέματα που στο παρελθόν βρίσκονταν εντός της δικαιοδοσίας του Κοινοβουλίου, τα λεγόμενα «θέματα U». Αυτά καλύπτουν το ευρύτατο δυνατό πεδίο εφαρμογής θεμάτων ΕΕ (και τους τρεις πυλώνες). Η κυβέρνηση είναι επίσης υποχρεωμένη βάσει του συντάγματος να

ενημερώνει το Κοινοβούλιο για οποιοδήποτε άλλο θέμα ΕΕ όταν αυτό ζητείται από το Κοινοβούλιο («Ζητήματα-Ε» που περιλαμβάνουν συμβουλευτικά έγγραφα, ανακοινώσεις και προτάσεις πράξεων που δεν εμπίπτουν συνταγματικά στη δικαιοδοσία του Κοινοβουλίου). Ως προς τα «Ζητήματα-Υ», το Κοινοβούλιο εξουσιοδοτεί την κυβέρνηση η οποία και αναφέρεται σε αυτό μετά τις συνόδους του Συμβουλίου και που επιπλέον υποχρεούται να τηρεί το Κοινοβούλιο ενήμερο για τις τροπολογίες που υποβάλλονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας λήψης απόφασης. Η θέση του Κοινοβουλίου διατυπώνεται στην «Διευρυμένη Επιτροπή» (Επιτροπή θεμάτων ΕΕ) ή στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, αλλά το Κοινοβούλιο στο σύνολό του συμμετέχει στο μηχανισμό ελέγχου αφού και οι τομεακές επιτροπές υποβάλλουν σε έλεγχο προτάσεις και παρέχουν έγγραφη γνώμη στη «Διευρυμένη Επιτροπή». Προκειμένου να εξασφαλίζει την έγκαιρη ενημέρωσή του, το Κοινοβούλιο έχει αντιπρόσωπο στις Βρυξέλλες ο οποίος εδρεύει στα κτίρια του ΕΚ. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις επιτροπών του Εθνικού Κοινοβουλίου, πλην όμως δύο φορές το χρόνο πραγματοποιούνται κοινές συνεδριάσεις. Οι επαφές μεταξύ μελών του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα πλαίσια των πολιτικών κομμάτων είναι ωστόσο συχνές. Υπογραμμίζονται τα εξής σημαντικά στοιχεία (διδάγματα) : Στο Συμβούλιο, η φινλανδική κυβέρνηση ενεργεί σύμφωνα με την εθνική και όχι με την κυβερνητική θέση. Η εξουσιοδότηση του Κοινοβουλίου δεν είναι νομικά, αλλά ηθικά και πολιτικά δεσμευτική και η κυβέρνηση εργάζεται στηριζόμενη στην εμπιστοσύνη του Κοινοβουλίου. Δεν έχει υπάρξει έως τώρα ψήφος δυσπιστίας και η εξουσιοδότηση του Κοινοβουλίου θεωρείται στήριγμα που ενισχύει την κυβέρνηση στους κόλπους του Συμβουλίου. Η κυβέρνηση έχει την ελευθερία κινήσεων για να επιτύχει συμβιβασμούς αν παραστεί ανάγκη, αλλά πρέπει να εμφανιστεί ενώπιον του Κοινοβουλίου για να τους αιτιολογήσει.

3. Σουηδία (βλέπε WD 5 και 18) : Όμοιο με της Δανίας και της Φινλανδίας. Η κυβέρνηση έχει τη συνταγματική υποχρέωση να ενημερώνει το Κοινοβούλιο και να προβαίνει σε διαβουλεύσεις με αυτό. Η Επιτροπή Υποθέσεων ΕΕ συνέρχεται εβδομαδιαίως και εξουσιοδοτεί την κυβέρνηση πριν τις συνόδους του Συμβουλίου. Η εξουσιοδότηση θεωρείται δεσμευτική. Ο έλεγχος καλύπτει και τους τρεις πυλώνες. Οι τομεακές/μόνιμες επιτροπές υποχρεώνονται να παρακολουθούν τις δραστηριότητες ΕΕ στον τομέα της δραστηριότητάς τους και έχουν απεριόριστο δικαίωμα ενημέρωσης από την κυβέρνηση. Οι συνεδριάσεις διεξάγονται μεν κεκλεισμένων των θυρών, αλλά δημοσιοποιούνται εκθέσεις πρακτικών (μικρά τμήματα ενδέχεται να τηρούνται εμπιστευτικά). Τα μέλη του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου λαμβάνουν αντίγραφα των εγγράφων και είναι δυνατόν να προσκαλούνται σε συνεδριάσεις της Επιτροπής Υποθέσεων ΕΕ ή των τομεακών επιτροπών αλλά δεν μπορούν να συμμετέχουν σε διασκέψεις με την κυβέρνηση. Κάθε χρόνο διοργανώνεται ειδική κοινή συνεδρίαση, αλλά οι συχνότερες επαφές γίνονται στα πλαίσια των κομματικών ομάδων. Η συνταγματική επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις για μεταξύ άλλων τις εργασίες σχετικά με τις υποθέσεις ΕΕ κάθε χρόνο, σε μία δε περίπτωση εξέδωσε προειδοποίηση προς έναν Υπουργό. Δεν έχει υπάρξει ψήφος δυσπιστίας. Σημαντικά στοιχεία (διδάγματα) που υπογραμμίζονται : η κοινοβουλευτική υποστήριξη ενισχύει την κυβέρνηση η οποία μπορεί να διαπραγματεύεται με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στο Συμβούλιο. Η συμμετοχή του Κοινοβουλίου από την αρχή διευκολύνει την υιοθέτηση των απαραίτητων εκτελεστικών μέτρων σε εθνικό επίπεδο. Καίτοι κάθε Κοινοβούλιο πρέπει να επιλέγει το μηχανισμό ελέγχου που κρίνει καταλληλότερο, είναι χρήσιμη μία ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών για παράδειγμα μέσω της COSAC.

4. Δανία (WD που πρόκειται να κυκλοφορήσει) : Η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων δεν έχει συνταγματικό έρεισμα, αλλά βασίζεται στο Νόμο περί Προσχωρήσεως της Δανίας στην ΕΕ. Δεν έχει εκδοθεί καταστατικό για τη ρύθμιση των διαδικασιών της επιτροπής, αλλά οι μέθοδοι εργασίας και η εξουσία της επιτροπής ορίζονται σε εκθέσεις που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ της επιτροπής και της κυβέρνησης. Οι Υπουργοί πρέπει να εξουσιοδοτούνται από την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων πριν από κάθε σύνοδο του Συμβουλίου (όπου ο Πρόεδρος συμπεραίνει ότι δεν υπάρχει πλειοψηφία εναντίον της προτεινόμενης από την κυβέρνηση εξουσιοδότησης) και πρέπει επίσης με το πέρας της συνόδου να ενημερώνουν την επιτροπή σχετικά. Οι ΜΚΟ μπορούν επίσης να καταθέτουν τις απόψεις τους εγγράφως προς την επιτροπή. Η κατάσταση όσον αφορά τις επαφές μεταξύ μελών του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι παρόμοια με εκείνη της Φινλανδίας και της Σουηδίας : μία ή δύο φορές ετησίως διεξάγονται κοινές συνεδριάσεις, αλλά ο συντονισμός ως επί το πλείστον γίνεται στα πλαίσια των πολιτικών κομμάτων. Σημαντικά στοιχεία (διδάγματα) που υπογραμμίζονται : Η συμμετοχή εξειδικευμένων/τομεακών επιτροπών στη διαδικασία ελέγχου δεν είναι υποχρεωτική, αλλά έχουν αρχίσει να εμπλέκονται ολοένα και περισσότερο και συχνά συναντώνται με τον αρμόδιο υπουργό, προτού αυτός/αυτή εμφανιστεί ενώπιον της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Όσον αφορά την ενημέρωση, η ευθύνη να αποφασίσουν ποια έγγραφα θα πρέπει να υποβληθούν στο Κοινοβούλιο βαρύνει τους Υπουργούς, πράγμα που στην πράξη σημαίνει ότι στο Κοινοβούλιο διαβιβάζονται τα πάντα. Το Κοινοβούλιο επιθυμεί να εξετάζει τρόπους για τη βελτίωση της ροής των πληροφοριών ως προς την ποιότητα.

5. Γαλλία (WD που πρόκειται να κυκλοφορήσει) : Ο μηχανισμός ελέγχου στη Γαλλία συνεστήθη προ δεκαετίας, μετά από μια συνταγματική τροποποίηση (την οποία ακολούθησε και δεύτερη το 1998 για να συμπεριλάβει θέματα του δευτέρου και τρίτου πυλώνα). Όλες οι προτάσεις για πράξεις ΕΕ διαβιβάζονται στο Κοινοβούλιο. Από τις προτάσεις αυτές, μία υποκατηγορία που αντιπροσωπεύει τις πράξεις οι οποίες άπτονται του γαλλικού δικαιοκτικού συστήματος όπως αυτό προσδιορίζεται από το Συμβούλιο της Επικρατείας, διαβιβάζονται με πιο επίσημο τρόπο στο Κοινοβούλιο, υπόκεινται δε στο συστηματικό έλεγχο των αντιπροσωπιών για θέματα ΕΕ της Εθνοσυνέλευσης και της Γερουσίας και μόνο τα κείμενα αυτά μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο ψηφισμάτων. Το Κοινοβούλιο μπορεί επίσης να ζητεί επισήμως τη διαβίβαση άλλων κειμένων. Στη Γερουσία (το σύστημα στην Εθνοσυνέλευση είναι πανομοιότυπο) τα κείμενα ήσσονος σημασίας υπόκεινται στην ανάγκη διαβούλευσης μέσω της γραπτής διαδικασίας, ενώ για άλλα απαιτείται έκθεση ή εν ανάγκη ψήφισμα. Το Κοινοβούλιο έχει στη διάθεσή του ένα μήνα αφότου διαβιβασθεί ένα κείμενο ΕΕ για να επισημάνει στην κυβέρνηση την πρόθεσή του να λάβει θέση επί του κειμένου. Ωστόσο, οι Υπουργοί μπορούν να απευθύνουν αιτήματα για επείγουσα αξιολόγηση από το Κοινοβούλιο, αιτήματα που συχνά υποβάλλονται σε τομείς που δεν καλύπτονται από την προθεσμία των έξι εβδομάδων βάσει του Πρωτοκόλλου της Συνθήκης του Άμστερνταμ για τα εθνικά κοινοβούλια. Κατά καιρούς γίνονται ακροάσεις με μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αλλά οι περισσότερες επαφές διεξάγονται στα πλαίσια των πολιτικών κομμάτων. Δεν υπάρχουν οργανωμένες/ ετήσιες κοινές συνεδριάσεις. Σημαντικά στοιχεία (διδάγματα) που υπογραμμίζονται : Το σύστημα προεπιλογής κειμένων για τα οποία απαιτείται εις βάθος αξιολόγηση έχει το πλεονέκτημα ότι επιτρέπει στο Κοινοβούλιο να συγκεντρώσει την προσοχή του στα σημαντικότερα κείμενα. Τα σημαντικότερα κείμενα συζητούνται επίσης στις διαρκείς επιτροπές. Οι δυσκολίες που παρατηρούνται αφορούν το χρονοδιάγραμμα : τα αιτήματα επείγουσας εξέτασης είναι διαδεδομένα και όχι πάντα εξ αντικειμένου επείγοντα. Επιπλέον, ακόμη και αν η κυβέρνηση δεσμευτεί να μη λάβει οριστική θέση στο Συμβούλιο παρά μόνο μετά την κοινοβουλευτική εξέταση, τα κείμενα έχουν στην πραγματικότητα και συχνά ήδη συζητηθεί στις συνεδριάσεις ομάδων εργασίας του Συμβουλίου εντός της περιόδου των έξι εβδομάδων, πράγμα που δυσχεραίνει την επανεξέταση των κειμένων.
6. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το WD 19 περιγράφει τον έλεγχο που ασκεί το ιταλικό Κοινοβούλιο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

Απαιτήσεις ή ρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο για ένα αποτελεσματικό εθνικό σύστημα ελέγχου :

7. Στη συζήτηση που ακολούθησε, η Ομάδα συμφώνησε ότι η επιρροή των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πρωτίστως συνάρτηση του ελέγχου που ασκούν στις κυβερνήσεις τους. Υποστηρίχθηκε περαιτέρω ότι ένας ισχυρός εθνικός έλεγχος ενισχύει την κυβέρνηση στο ρόλο της εντός του Συμβουλίου. Η Ομάδα συμφώνησε ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να επιλέγει τον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται όσον αφορά τον έλεγχο των ευρωπαϊκών υποθέσεων, σύμφωνα με τις εθνικές συνταγματικές επιταγές και τις κοινοβουλευτικές πρακτικές. Η ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των Κοινοβουλίων θεωρήθηκε πάντως πολύ σημαντική από διάφορα μέλη της Ομάδας.
8. Διάφορα μέλη τόνισαν τη σημασία της συμμετοχής και των τομεακών/μόνιμων επιτροπών του Κοινοβουλίου στη διαδικασία ελέγχου, μέσω των γραπτών εκθέσεων/γνωμών που διαβιβάζονται στην Επιτροπή Υποθέσεων ΕΕ ή ακόμη και σε κοινές ακροάσεις ή συνεδριάσεις οσάκις αυτό είναι απαραίτητο (επ' αυτού μνημονεύθηκαν οι εκθέσεις μετά από τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου).
9. Τα μέλη υπογράμμισαν ότι ο χρονικός προγραμματισμός και το περιεχόμενο (κάλυψη) της ροής πληροφοριών προς τα εθνικά Κοινοβούλια είναι βασικός παράγοντας για τη διαδικασία ελέγχου. Δεν είναι απλώς ζήτημα έγκαιρης ενημέρωσης, αλλά και ζήτημα εντοπισμού των πιο σημαντικών πληροφοριών.
10. Διάφορα μέλη της Ομάδας υπογράμμισαν τη χρησιμότητα ενός επιτόπου αντιπροσώπου στις Βρυξέλλες, ως υποστηρικτικού στο μηχανισμό ελέγχου του εθνικού Κοινοβουλίου, αφού αυτό μπορεί να βοηθήσει στον έγκαιρο εντοπισμό σημαντικών προτάσεων και πληροφοριών. Μνημονεύθηκε επίσης η σημασία που έχει ένα επαρκές σε αριθμό ίδιο εθνικό τεχνικό προσωπικό για να υποστηρίζει την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (ή την αντίστοιχή της σε εθνικό επίπεδο).
11. Σε μερικές χώρες διεξάγονται μία ή δύο φορές το χρόνο συνεδριάσεις μεταξύ της Επιτροπής Υποθέσεων της ΕΕ και μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ωστόσο, διάφορα μέλη της Ομάδας επεσήμαναν ότι στις αντίστοιχες χώρες τους οι επαφές μεταξύ των μελών του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε εθνικό επίπεδο γίνονται πιο αποτελεσματικά στα πλαίσια των πολιτικών κομμάτων.

Πιθανά μέτρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο προκειμένου να υποβοηθούν οι βελτιώσεις στα εθνικά συστήματα ελέγχου :

12. Μερικά μέλη επεσήμαναν δυσκολίες που ανέκυψαν σχετικά με το κυβερνητικό αίτημα επείγουσας κοινοβουλευτικής εξέτασης, ιδίως σε τομείς που δεν καλύπτονται από την περίοδο των έξι εβδομάδων του Πρωτοκόλλου για τα εθνικά κοινοβούλια και πρότειναν την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της περιόδου των έξι εβδομάδων. Ορισμένα μέλη της Ομάδας πρότειναν επίσης να αρχίσουν οι ομάδες εργασίας του Συμβουλίου την εξέταση κειμένων τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες μετά τη διαβίβασή τους.
13. Η Ομάδα θα συνεχίσει να συζητά τα πιθανά μέτρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ομαλή λειτουργία της εθνικής διαδικασίας ελέγχου κατά την πρωινή συνεδρίασή της στις 19 Σεπτεμβρίου.

Διάφορα :

14. Ο πρόεδρος ανέφερε ότι ο πρόεδρος της Ομάδας εργασίας I για την επικουρικότητα κ. Mendez de Vigo, θα προβεί σε προφορική έκθεση για την πορεία των εργασιών της Συνέλευσης της 12ης Σεπτεμβρίου. Ο Πρόεδρος της παρούσας Ομάδας εργασίας συναντήθηκε με τον κ. Mendez de Vigo στις 10 Σεπτεμβρίου και θα μπορούσε να αναφέρει ότι υπάρχει υψηλός βαθμός συνοχής (όπως παρατηρήθηκε και στην κοινή συνεδρίαση των δύο Ομάδων στις 22 Ιουλίου) μεταξύ των προτάσεων της Ομάδας εργασίας I και των συμπερασμάτων από τις συζητήσεις στην Ομάδα εργασίας IV σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων όσον αφορά τον έλεγχο της επικουρικότητας.

Επόμενη συνεδρίαση :

15. Η επόμενη συνεδρίαση θα διεξαχθεί την Πέμπτη 19 Σεπτεμβρίου, από τις 11:00 έως τις 18:30 (η ημερήσια διάταξη κυκλοφόρησε στο έγγρ. CONV 265/02). Η πρωινή συνεδρίαση θα αφιερωθεί στη συνέχιση της συζήτησης σχετικά με τα πιθανά μέτρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι βελτιώσεις στα εθνικά συστήματα ελέγχου. Ο Επίτροπος κ. Michel Barnier θα προβεί κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης αυτής σε παρουσίαση σχετικά με την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Άμστερνταμ για το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων όπως αυτός αντιμετωπίζεται από την πλευρά της Επιτροπής. Η απογευματινή συνεδρίαση θα αφιερωθεί στους πολυμερείς/διοργανικούς μηχανισμούς για τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων (περιλαμβανομένου και του ρόλου, της λειτουργίας και του μέλλοντος της COSAC και της λειτουργίας πιθανής Γερουσίας).